

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2026. № 2.

ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.2.134>

УДК 338.24

Н. Я. Михаліцька,

к. держ. упр., доцент,

доцент кафедри менеджменту та економічної безпеки,

Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8912-8005>

В. В. Демчук,

здобувач вищої освіти,

Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів, Україна

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ТА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

N. Mykhalitska,

PhD in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of the

Department of Management and Economic Security

Lviv State University of Internal Affairs, Lviv, Ukraine

V. Demchuk,

Student of higher education,

Lviv State University of Internal Affairs, Lviv, Ukraine

CRISIS MANAGEMENT AS A TOOL FOR ENSURING ECONOMIC SECURITY OF THE STATE AND BUSINESS UNDER WARTIME CONDITIONS

У статті досліджено роль антикризового управління як інструменту забезпечення економічної безпеки держави та суб'єктів підприємницької діяльності в умовах повномасштабної війни. Показано, що воєнні дії спричинили глибокі структурні деформації економіки України, які проявляються у зростанні фіскальної вразливості державних фінансів, макроекономічній нестабільності та зниженні фінансової стійкості бізнесу. Обґрунтовано, що традиційні механізми економічного регулювання та фрагментарне застосування антикризових заходів є недостатніми для мінімізації системних економічних ризиків воєнного характеру.

Визначено, що антикризове управління в сучасних умовах доцільно розглядати як системний елемент забезпечення економічної безпеки, що поєднує макроекономічні та інституційні інструменти державного регулювання з операційними та фінансовими інструментами адаптації суб'єктів підприємницької діяльності до воєнних умов. Доведено, що ефективність антикризового управління визначається рівнем координації управлінських рішень, адаптивністю інструментарію та здатністю враховувати специфіку динамічних воєнних викликів.

The article examines crisis management as a key tool for ensuring the economic security of the state and business under the conditions of a full-scale war. It is shown that military actions have caused deep structural deformations of Ukraine's economy, manifested in increased fiscal vulnerability of public finances, macroeconomic instability, disruption of production and logistics chains, and a decline in the financial resilience of business entities. These processes have a systemic and long-term nature, which significantly limits the effectiveness of traditional economic regulation instruments and requires new adaptive management approaches.

The purpose of the article is to substantiate the role of crisis management as an instrument for ensuring the economic security of the state and business under wartime conditions and to identify the specific features of its implementation at the

state and enterprise levels. The research is based on the methods of systemic and institutional analysis, scientific generalization, comparative analysis, and structural-logical modeling.

The scientific novelty of the study lies in the conceptualization of crisis management as an integral element of the economic security system that combines macroeconomic and institutional instruments of state regulation with operational and financial adaptation tools of business entities. It is proved that effective crisis management under wartime conditions requires coordinated decision-making between public authorities and business, as well as the adaptability of applied instruments to dynamic security challenges and high levels of economic uncertainty.

The practical significance of the obtained results consists in the possibility of their application by public authorities, security institutions, and business entities in the development and implementation of crisis management measures aimed at minimizing economic risks, enhancing economic resilience, strengthening institutional stability, and ensuring sustainable economic functioning during wartime and post-war transformations.

Ключові слова: *антикризове управління, економічна безпека, воєнні виклики, державне управління, бізнес, економічні ризики.*

Keywords: *crisis management, economic security, wartime challenges, public administration, business; economic risks.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Повномасштабна війна в Україні зумовила різке загострення економічних ризиків і суттєво ускладнила процеси забезпечення економічної безпеки держави та суб'єктів підприємницької діяльності. Воєнні дії, порушення виробничо-логістичних ланцюгів, зростання бюджетного дефіциту, інфляційні процеси та зниження інвестиційної активності призвели

до трансформації економічних загроз у системні кризові явища, що мають комплексний і довготривалий характер.

У наукових дослідженнях економічна безпека обґрунтовується як одна з базових функцій держави та ключова складова національної безпеки, реалізація якої потребує узгоджених управлінських рішень на макро- та мікрорівнях [1, 2]. Водночас чинна нормативно-правова база у сфері національної та економічної безпеки України, зокрема Закон України «Про національну безпеку України» та Стратегія національної безпеки, визначає економічну стійкість як пріоритет державної політики, однак не деталізує інструментарій реагування на кризові явища воєнного характеру [3, 4].

За умов війни традиційні механізми державного регулювання економіки та забезпечення економічної безпеки виявляються недостатніми, оскільки вони зорієнтовані переважно на стабільні або прогнозовані умови розвитку. Це актуалізує потребу у застосуванні антикризового управління як інструменту оперативного та адаптивного реагування на кризові процеси, що охоплюють як державний сектор, так і сферу підприємницької діяльності.

У працях вітчизняних учених антикризове управління розглядається переважно у контексті фінансової стабілізації підприємств або як елемент загальної системи управління економічною безпекою [5]. Разом із тим у сучасних умовах воєнної нестабільності антикризове управління набуває ширшого значення та виходить за межі суто корпоративного рівня, трансформуючись у важливий інструмент забезпечення економічної безпеки держави в цілому [6-7].

Таким чином, наявні наукові підходи та нормативно-правові засади не повною мірою враховують специфіку функціонування економіки в умовах війни та потребу інтеграції антикризового управління у систему забезпечення економічної безпеки держави та бізнесу. Це зумовлює необхідність подальших наукових досліджень, спрямованих на обґрунтування ролі антикризового управління як ключового інструменту мінімізації економічних

ризиків і підвищення стійкості економічної системи в умовах воєнних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблема забезпечення економічної безпеки і ролі антикризового управління в ній отримала значне висвітлення у вітчизняній науковій літературі. Теоретичні підвалини розгляду економічної безпеки як функції держави та як багаторівневої системи викладені в працях Правдивця О. М. [1] та у навчально-методичному посібнику під редакцією Живко З.Б. [2], що закладає понятійно-методологічну базу для подальших досліджень. Ці праці підкреслюють системний характер загроз і необхідність скоординованих державних дій на макрорівні, що становить логічну відправну точку для розгляду антикризового управління як інструменту забезпечення безпеки.

Нормативно-правове поле та державні стратегічні орієнтири також активно обговорюються в літературі. Закон «Про національну безпеку України» і Стратегія національної безпеки створюють загальні рамки для політики у сфері безпеки, проте вони містять скоріше функціональні орієнтири, ніж докладні інструменти антикризового реагування у воєнних умовах [8-9]. Аналіз практичних документів і бюджетних програм свідчить про наявність фінансових обмежень і пріоритетів, що також накладає обмеження на масштаб антикризових заходів [11].

Інституційно-правові та фінансові аспекти економічної безпеки досліджувалися у працях, орієнтованих на інституційну причину кризових явищ та правове врегулювання фінансової безпеки. Вони підкреслюють важливість узгоджених інституційних рішень та нормативно-правової бази для запобігання і пом'якшення криз [12-14]. Проте ці дослідження зазвичай концентруються на правовій і фінансовій складових, а не на практичних антикризових заходах на підприємницькому та міжінституційному рівнях.

Аналіз загроз економічній безпеці під час воєнних та глобальних трансформацій детально висвітлений у працях Маслія О. та співавторів і Липканя А.Ю, а також в матеріалах, присвячених соціально-економічним

викликам воєнного стану [15, 6]. Ці джерела показують, що сучасні загрози мають синергетичний характер (логістичні збої, макроекономічні шоки, інфляція, скорочення інвестицій), що вимагає швидкого та координаційного реагування, тобто функцій, які покладаються на антикризове управління.

Щодо практик антикризового управління на рівні підприємств і мікросистем, у вітчизняній літературі є ґрунтовні праці з фінансового антикризового менеджменту. Терещенко О.О. [3], Силкін О.С. [4], Мельник С.І. [5] і Копитко М.І. [16] розробляють підходи до фінансового оздоровлення, управління ризиками та забезпечення безперервності бізнесу. Ці дослідження дають практичні інструменти для підприємництва, але частіше зосереджені на корпоративних процедурах та не завжди враховують специфіку координації з державними інституціями під час війни.

У контексті стратегічного управління та нових управлінських підходів окремі автори, Пушак Я.Я., Трушкіна Н. В. [17] пропонують механізми стратегічного управління у цифровому (Індустрія 4.0) та партнерському контекстах, що підсилює аргументацію на користь системного і довгострокового підходу до антикризового управління; проте їхні напрацювання потребують доповнення механізмами адаптивного реагування в умовах воєнної нестабільності. Одношевна О., Мінковська А., Саванчук Т. акцентують на утвердженні антикризового управління як елементу вдосконалення системи економічної безпеки, що логічно кореспондує з ідеєю інтеграції державного та підприємницького рівнів [18].

Дослідження науковців Голей Ю [19], Михаліцької Н., Яцик М. [20-21], Копитко М., Вінічук М. [23], присвячені комплаєнсу, контролінгу та логістиці як елементам забезпечення стійкості підприємств, показують важливість внутрішніх управлінських механізмів, які підвищують готовність бізнесу до кризових умов і сприяють реалізації державних антикризових ініціатив на практиці. Разом із тим, міждисциплінарні підходи, поєднання фінансового контролю, комплаєнсу, логістики та державної координації, ще розвинені фрагментарно. Окремо слід відзначити дослідження, що аналізують

макроекономічні та статистичні дані, які часто використовуються як емпірична база для досліджень загроз та оцінки ефективності заходів [23-27].

Аналіз підтверджує, що наявна вітчизняна література надає достатню теоретичну і прикладну базу для подальшої розробки антикризових інструментів. Проте для адекватного реагування на виклики повномасштабної війни необхідне створення цілісних інституційно-антикризових підходів, які поєднуюватимуть нормативно-правові засади, міжінституційну координацію та практичні антикризові заходи на рівні підприємств, а тому тема дослідження є актуальною.

Формулювання цілей статті. Метою статті є обґрунтування ролі антикризового управління як інструменту забезпечення економічної безпеки держави та суб'єктів підприємницької діяльності в умовах війни, а також визначення ключових напрямів його застосування для мінімізації економічних ризиків і підвищення стійкості економічної системи.

Виклад основного матеріалу дослідження.

В умовах повномасштабної війни економіка України зазнала глибоких структурних трансформацій, що суттєво вплинули на рівень економічної безпеки держави та суб'єктів підприємницької діяльності. Воєнні дії спричинили втрату частини територіального економічного потенціалу, порушення виробничо-логістичних зв'язків, зміну галузевих пропорцій та зростання макроекономічної нестабільності. За даними Національного банку України [24], Державної служби статистики України [25] та Національного інституту стратегічних досліджень [28], ці процеси супроводжувалися хронічним розширенням бюджетного дефіциту, зростанням боргового навантаження та посиленням залежності державних фінансів від зовнішніх джерел фінансування.

Паралельно з цим істотно зросла вразливість суб'єктів підприємницької діяльності, що проявляється у зниженні платоспроможності, дефіциті обігових коштів, підвищенні операційних витрат і ризиків припинення діяльності внаслідок руйнування інфраструктури та нестабільності

безпекового середовища. За таких умов економічні виклики набувають системного характеру, а забезпечення економічної безпеки потребує не фрагментарних заходів реагування, а цілісних управлінських рішень, орієнтованих на мінімізацію ризиків і підвищення стійкості економічної системи.

Для узагальнення ключових проявів структурних деформацій економіки та оцінки їх впливу на економічну безпеку держави і бізнесу доцільно систематизувати основні макро- та мікроекономічні показники за 2021 - 2025 рр. (табл. 1).

Таблиця 1. Основні макро- та мікроекономічні показники в умовах війни та їх вплив на економічну безпеку за 2021-2025 рр.

Показники	2021 (довоєнний період)	2022-2023 (період гострої економічної дестабілізації)	2024-2025 (адаптація / очікування)	Вплив на економічну безпеку
Стан державних фінанси	Відносна фіскальна стабільність	Різке зростання бюджетного дефіциту та боргового навантаження	Висока залежність від зовнішнього фінансування	Посилення фіскальної вразливості держави
Інвестиційна активність	Помірне зростання інвестиційної активності	Різке скорочення інвестиційних потоків	Часткове та вибіркове відновлення	Звуження потенціалу довгострокового економічного розвитку
Фінансова стійкість бізнесу	Відносно стабільна фінансова стійкість	Втрата ліквідності та платоспроможності	Вибіркова адаптація суб'єктів господарювання	Зростання ризику припинення або згорання діяльності
Логістика та інфраструктура	Відносно функціональна логістична та інфраструктурна система	Порушення виробничо-логістичних зв'язків та руйнування інфраструктури	Часткове відновлення з обмеженнями	Зростання операційних витрат і ризиків
Рівень економічної невизначеності	Низький рівень економічної невизначеності	Критично високий рівень невизначеності	Стійко підвищений рівень невизначеності	Зростання потреби у системному антикризовому управлінні

Джерело: узагальнено автором на основі [24-25, 28].

Дані таблиці свідчать, що воєнні дії зумовили не лише короткострокові кризові явища, а й довготривалі структурні зміни, які посилили фінансову вразливість держави та знизили фінансову стійкість суб'єктів підприємницької діяльності. Збереження високого рівня економічної невизначеності у 2024-2025 роках актуалізує потребу у застосуванні антикризового управління як системного інструменту забезпечення економічної безпеки.

Економічна безпека держави в умовах війни формується під впливом не лише макроекономічних показників, а й ефективності управлінських рішень, здатності органів влади та суб'єктів господарювання адаптуватися до динамічних загроз і зберігати функціональну стійкість. За таких умов антикризове управління виступає не допоміжним, а базовим інструментом забезпечення економічної безпеки, оскільки дозволяє поєднати превентивні, адаптивні та відновлювальні заходи в єдиній логіці реагування на кризу.

На нашу думку, *антикризове управління* в умовах війни доцільно розглядати як ключовий інструмент забезпечення економічної безпеки, що забезпечує перехід від ситуативного реагування до системного управління економічними ризиками.

Антикризове управління реалізується на різних рівнях економічної системи, що зумовлює відмінності у цілях, інструментах і відповідальних суб'єктах. На державному рівні воно спрямоване на стабілізацію макроекономічних процесів, забезпечення фінансової спроможності бюджету, підтримку критично важливих секторів економіки та збереження економічного потенціалу країни. На рівні підприємницької діяльності антикризове управління орієнтоване на підтримання платоспроможності, збереження виробничих потужностей, управління фінансовими та операційними ризиками, а також адаптацію бізнес-моделей до умов воєнної нестабільності.

З огляду на це доцільно систематизувати відмінності та спільні риси антикризового управління на державному і підприємницькому рівнях (табл. 2).

Таблиця 2. Антикризове управління у системі забезпечення економічної безпеки: державний та підприємницький рівні

Критерій	Державний рівень	Рівень суб'єктів підприємницької діяльності
Основна мета	Макроекономічна стабільність, стійкість економіки	Забезпечення платоспроможності та безперервності діяльності
Ключові інструменти	Бюджетна політика, регуляторні заходи, інституційна координація	Фінансове оздоровлення, управління ризиками, адаптація бізнес-моделей
Характер реагування	Системний, загальноекономічний	Оперативний, адаптивний
Очікуваний результат	Зміцнення економічної безпеки держави	Підвищення стійкості підприємств

Джерело: розроблено автором на основі узагальнення наукових підходів [1-2, 12-15]

Представлені в таблиці дані свідчать, що антикризове управління на різних рівнях має спільну логіку, мінімізацію ризиків і підвищення стійкості, однак відрізняється за масштабами впливу та інструментарієм. Це зумовлює необхідність узгодження управлінських рішень між державними інституціями та бізнесом.

В умовах війни ефективність антикризового управління значною мірою залежить від рівня інтеграції управлінських рішень між державою та суб'єктами підприємницької діяльності. Нормативно-правові засади економічної та національної безпеки України створюють загальну рамку для такої взаємодії, однак практична реалізація антикризових заходів потребує координації дій, обміну інформацією та узгодження пріоритетів.

З метою узагальнення логіки взаємодії доцільно подати концептуальну схему антикризового управління як інструменту забезпечення економічної безпеки (рис.1).

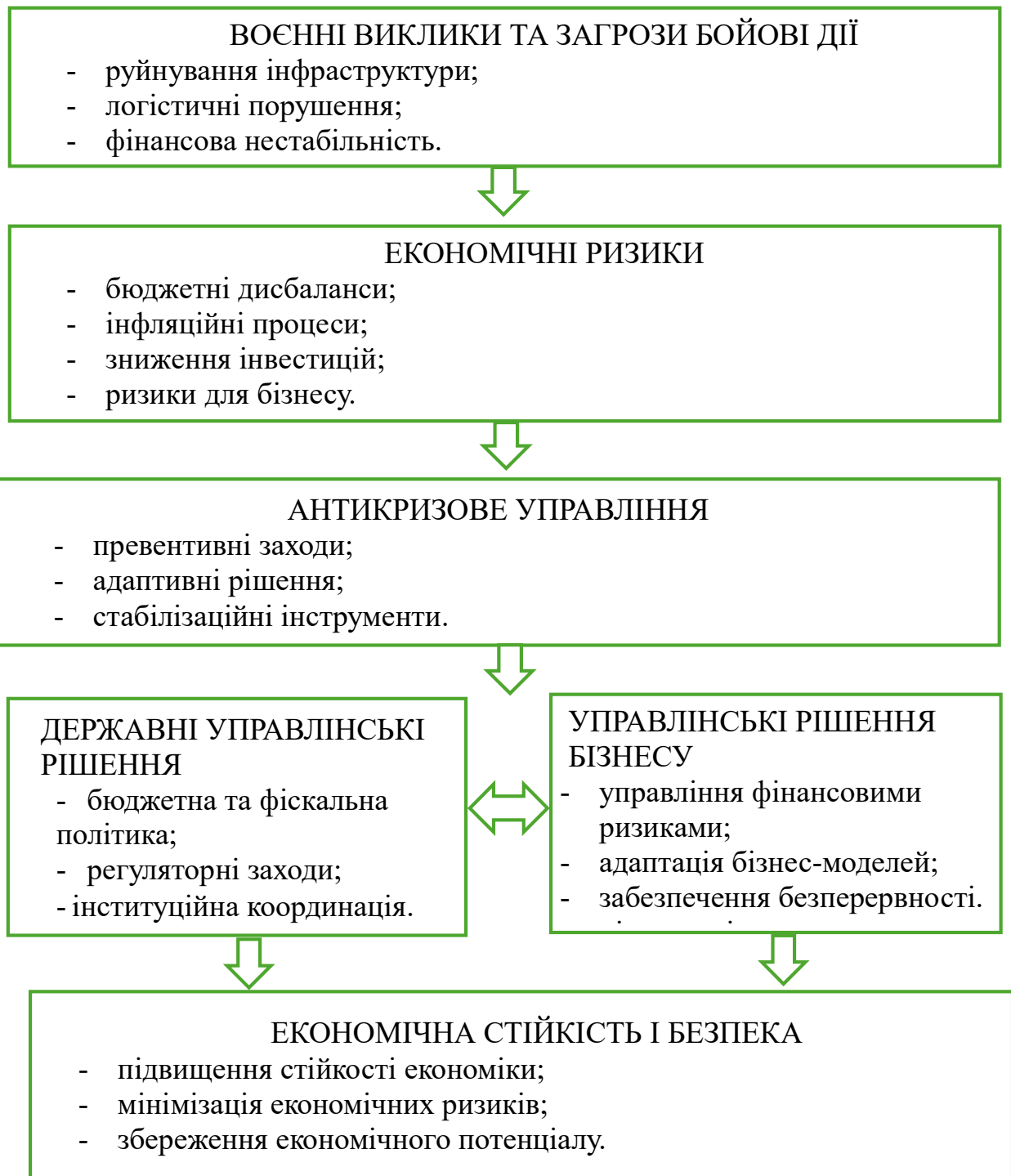

Рис. 1. Концептуальна схема застосування антикризового управління у системі забезпечення економічної безпеки держави та бізнесу в умовах війни

Джерело: розроблено авторами

Представлена схема відображає логіку трансформації воєнних загроз у економічні ризики та роль антикризового управління як інструменту, що забезпечує узгоджене реагування державних інституцій і бізнесу з метою збереження економічної стійкості та безпеки.

Відображений на рисунку 1 блок антикризового управління охоплює сукупність превентивних, адаптивних та стабілізаційних інструментів, застосування яких забезпечує системне реагування на економічні ризики воєнного характеру. Їх зміст і функціональне наповнення диференціюються залежно від рівня реалізації: державного та підприємницького.

Превентивні інструменти спрямовані на випереджальне виявлення та мінімізацію кризових загроз. На державному рівні вони включають макроекономічний моніторинг, оцінювання фіскальних і боргових ризиків, прогнозування бюджетних дисбалансів, а також формування сценаріїв економічного розвитку в умовах воєнної невизначеності. На рівні суб'єктів підприємницької діяльності превентивні інструменти реалізуються через фінансове планування, управління ризиками ліквідності, диверсифікацію постачальницьких і збутових ланцюгів, а також оцінювання операційних і безпекових ризиків.

Адаптивні інструменти забезпечують коригування управлінських рішень відповідно до динамічних змін економічного та безпекового середовища. Для держави це означає перегляд бюджетних і регуляторних пріоритетів, перерозподіл ресурсів, гнучке застосування податкових і фінансових стимулів, а також посилення міжінституційної координації. На рівні бізнесу адаптивні інструменти проявляються у трансформації бізнес-моделей, оптимізації витрат, зміні організаційних і логістичних рішень, а також впровадженні антикризових управлінських практик.

Стабілізаційні інструменти спрямовані на підтримання функціональної та фінансової стійкості економічної системи. На державному рівні вони включають механізми бюджетної підтримки, фінансування критично важливих секторів економіки, регуляторні заходи стабілізації

фінансових ринків і забезпечення макроекономічної рівноваги. На рівні суб'єктів підприємницької діяльності стабілізаційні інструменти реалізуються через управління ліквідністю, забезпечення безперервності діяльності, реструктуризацію фінансових зобов'язань та збереження виробничого потенціалу.

Таким чином, поєднання превентивних, адаптивних і стабілізаційних інструментів у межах антикризового управління формує цілісний підхід до забезпечення економічної безпеки держави та бізнесу в умовах війни.

Висновки

Отже, залежно від рівня реалізації антикризового управління інструментарій його застосування диференціюється. На державному рівні домінують макроекономічні та інституційні інструменти, зокрема бюджетно-фіскальні заходи, механізми державної підтримки та перерозподілу ресурсів, регуляторні та контрольні інструменти, а також інституційна координація діяльності органів влади та безпекових інституцій. Водночас на рівні суб'єктів підприємницької діяльності ключову роль відіграють операційні та фінансові інструменти, зокрема управління ліквідністю та витратами, оптимізація бізнес-процесів, диверсифікація діяльності, забезпечення безперервності функціонування та адаптація фінансової політики до умов воєнної нестабільності.

Проведений аналіз свідчить, що ефективність антикризового управління в умовах війни визначається не лише наявністю відповідних інструментів, а й узгодженістю управлінських рішень між державними інституціями та суб'єктами підприємницької діяльності, рівнем їх адаптивності до змін безпекового середовища та здатністю оперативно коригувати пріоритети й інструменти впливу залежно від характеру воєнних загроз. Зазначена структура інструментів дозволяє забезпечити узгоджене антикризове реагування на різних рівнях управління та підвищує керованість економічних процесів в умовах воєнної невизначеності, що є необхідною передумовою зміцнення економічної безпеки держави та бізнесу.

Література

1. Правдивець О.М. Економічна безпека, як найвища функція держави. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. № 2(66). С. 40-43. DOI <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-66-40-43>
2. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Серeda В.В., Занора В.О., Бієвець А.В.; за ред. Живко З.Б. - Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3466>
3. Терещенко О. О. Антикризисное фінансове управління підприємством : монографія. Київ : КНЕУ, 2006. 408 с.
4. Силкін О.С. Антикризисное управління у системі забезпечення фінансової безпеки підприємства: дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 – «Менеджмент» / Силкін Олександр Сергійович. – Львів: Українська академія друкарства; Львівський державний університет внутрішніх справ МВС України, 2020. 295 с. <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3540>
5. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. – Львів : Растр-7, 2020. – 384 с. https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3284/1/Mel%27nyk_%D0%B%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf
6. Липкань А. Ю. Загрози економічній безпеці України в умовах воєнного стану. *Економіка та управління національним господарством*. Випуск № 3(92), 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2023-3-7>
7. Onyshchenko, S., Maslii O., & Zagorulko, T. (2023). Виклики та загрози соціально-економічній безпеці України в умовах воєнного стану. *Економіка і регіон Economics and Region*, (1(88), 135–143. URL: [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1\(88\).2888](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1(88).2888)

8. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>

9. Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020>

10. Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» від 28.01.2021 № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20>

11. Закон України «Про Державний бюджет України на 2026 рік». Верховна Рада України № 4695-IX від 3 грудня 2025 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4695-20#Text>

12. Blikhar, M.; Mykhalitska, N.; Vereskliia, M.; Komarnytska, I.; Koziar, G. Financial security of the state: international experience in the study of institutional and legal causes of crisis phenomena in the economy. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2021. Volume 2. Issue 37. Page 426-437.

13. Nastasiak, I.; Baik, O.; Zaiats, O.; Mykhalitska, N.; Vereskliia, M. Financial and legal aspects of economic security of the state. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2021. Volume 4. Issue 39. Page 482-493.

14. Pylypyshyn P.; Hanushchyn S.; Bek U.; Mykhalitska N.; Vereskliia M. Legal regulation of the financial and economic security of Ukraine. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. Volume 1, Issue 42, Pages 510 – 521. DOI 10.55643/fcaptp.1.42.2022.3747

15. Маслій, О., Ківшик, О., & Котелевець, М. (2023). Загрози економічній безпеці держави в умовах глобальних перетворень. *Економічний простір*, (183), 25-30. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/183-4>

16. Копитко М.І. Економічна безпека підприємств з виробництва транспортних засобів: монографія / М.І. Копитко. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»», 2015. 573 с.

17. Пушак Я. Я., Трушкіна Н. В. Механізм стратегічного управління економічною безпекою держави в умовах Індустрії 4.0. *Ефективна економіка*. 2023. № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_8_5

18. Одношєвна, О., Мінковська, А., & Саванчук, Т. (2023). Антикризове управління як елемент удосконалення системи економічної безпеки в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*, (49). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-9>

19. Голєй Ю. Взаємозв'язок антикризового менеджменту та контролінгу в системі управління підприємством. *Економічний простір*. 2023. № 183. С. 46-50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/183-7>

20. Михаліцька Н. Я., Яцик М. Р. Логістичний підхід у стратегічному управлінні підприємством в умовах невизначеності: механізми соціальної адаптації та забезпечення кадрової й фінансової безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 21. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.21.151>

21. Михаліцька Н. Я., Яцик М. Р. Еволюція концепції комплаєнсу в системі корпоративного управління підприємства: етичні, стратегічні та антикризові аспекти. *Ефективна економіка*. 2025. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.82>

22. Копитко М. І., Вінічук М. В. Комплаєнс-контроль у системі публічного управління та контролінгу безпеки підприємств критичної інфраструктури. *Вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія економічна. 2025. № 2. С. 3–11. DOI: <https://doi.org/10.32782/2311-844X/2025-2-1>

23. Національний банк України. Макроекономічні показники та інфляційні звіти. URL: <https://bank.gov.ua>

24. Державна служба статистики України. Офіційні статистичні дані. URL: <https://stat.gov.ua/uk>

25. Center for Economic Strategy. Ukraine Economy during the War. URL: <https://ces.org.ua/en/tracker-economy-during-the-war/>

26. International Monetary Fund. Ukraine: Country Data and Reports. URL: <https://www.imf.org/en/Countries/UKR>

27. Національний інститут стратегічних досліджень. Економічна безпека України в умовах високих воєнних ризиків та глобальної нестабільності. 2025. URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/ekonomichna-bezpeka-ukrayiny-v-umovakh-vysokykh-voyennykh-ryzykiv>

References

1.Pravdyvets, O. (2022), “Economic security as the supreme function of the state”, *Scientific notes of “KROK” University*, vol. 2(66), pp. 40-43. DOI <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-66-40-43>

2.Zhyvko, Z.B., Cherevko, O.V., Kopytko, M.I., Zachosova, N.V., Zhyvko, M.O., Sereda, V.V., Zanora, V.O. and Biievets', A.V. (2019), *Ekonomichna bezpeka derzhavy* [Economic security of the state], Vydavets' Chabanenko Yu.A., Cherkasy, Ukraine, available at: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3466> (Accessed 25 Jan 2026).

3.Tereschenko, O. O. (2006), *Antykryzove finansove upravlinnya pidpryyemstvom* [Anti-crisis financial management of the enterprise], KNEU, Kyiv, Ukraine.

4.Sylkin O.S. (2020), “Anti-crisis management in the system of ensuring the financial security of an enterprise”, Ph.D. Thesis, *Ukrains'ka akademiia drukarstva; L'vivs'kyj derzhavnyj universytet vnutrishnikh sprav MVS Ukrainy*, L'viv, Ukraine, available at: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3540> (Accessed 25 Jan 2026).

5.Melnyk, S.I. (2020), *Upravlinnia finansovoiu bezpekoiu pidpryyemstv: teoriia, metodolohiia, praktyka* [Financial security management of enterprises: theory, methodology, practice], Rastr-7, Lviv, Ukraine, available at: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3284/1/Mel%27nyk_%D0%B

C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf (Accessed 25 Jan 2026).

6. Lypkan' A. Yu. (2023), "Threats to the economic security of Ukraine under martial law", *Ekonomika ta upravlinnia natsional'nym hospodarstvom*, vol. 3(92). DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2023-3-7>

7. Onyshchenko, S., Maslii O., & Zagorulko, T. (2023), "Challenges and threats to the socio-economic security of Ukraine under martial law", *Ekonomika i rehion*, vol. 1(88), pp. 135–143. [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1\(88\).2888](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1(88).2888)

8. Verkhovna Rada of Ukraine (2025), The Law of Ukraine "On the National Security of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>

9. President of Ukraine (2020), Decree "National Security Strategy of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020> (Accessed 25 Jan 2026).

10. Verkhovna Rada of Ukraine (2021), The Law of Ukraine "About the Bureau of Economic Security of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20> (Accessed 25 Jan 2026).

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2025), Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2026", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4695-20#Text> (Accessed 25 Jan 2026).

12. Blikhar, M. Mykhalitska, N. Vereskliia, M. Komarnytska, I. and Koziar, G. (2021), "Financial Security of the State: International Experience in the Study of Institutional and Legal Causes of Crisis Phenomena in the Economy", *Finansovo-kredytna diial'nist': problemy teorii i praktyky*, vol. 2 (37), pp. 426-437.

13. Nastasiak, I.; Baik, O.; Zaiats, O.; Mykhalitska, N. and Vereskliia, M. (2021), "Financial and legal aspects of economic security of the state", *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, Vol. 4, no. 39, pp. 482-493.

14. Pylypyshyn P.; Hanushchyn S.; Bek U.; Mykhalitska N. and Vereskliia M. (2022), "Legal regulation of the financial and economic security of Ukraine.

Financial and Credit Activity”, Problems of Theory and Practice, Vol. 1, no. 42, pp. 510 – 521. DOI 10.55643/fcaptp.1.42.2022.3747

15. Maslij, O., Kivshyk, O., & Kotelevets', M. (2023), “Threats to the economic security of the state in the context of global transformations”, *Ekonomichnyj prostir*, (183), 25-30. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/183-4>

16. Kopytko M.I. (2015), *Ekonomichna bezpeka pidpriemstv z vyrobnytstva transportnykh zasobiv* [Economic security of enterprises producing vehicles], VNZ «Universytet ekonomiky ta prava «KROK»», Kyiv, Ukraine.

17. Pushak Ya. Ya., Trushkina N. V. (2023), “The mechanism of strategic management of the economic security of the state in the conditions of industry 4.0”, *Efektyvna ekonomika*, vol. 8, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_8_5 (Accessed 25 Jan 2026).

18. Odnosheva, O. Minkovska, A. and Savanchuk, T. (2023), “Anti-crisis management as an element of improving the economic security system in modern conditions”, *Economy and society*, vol. 49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-9>

19. Holej, Yu.M. (2023), “The relationship between anti-crisis management and controlling in the enterprise management system”, *Ekonomichnyj prostir*, vol. 183, pp. 46-50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/183-7>

20. Mykhalits'ka N. Ya., Yatsyk M. R. (2025), “Logistical approach in strategic enterprise management under conditions of uncertainty: mechanisms of social adaptation and ensuring human resource and financial security”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 21. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.21.151>

21. Mykhalits'ka N. Ya., Yatsyk M. R. (2025), “Evolution of the compliance concept in corporate governance of the enterprise: ethical, strategic and crisis management dimensions”, *Efektyvna ekonomika*, vol. 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.82>

22. Kopytko M. I., Vinichuk M. V. (2025), “”, Visnyk L'vivs'koho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Serii ekonomichna, vol. 2, pp. 3–11. DOI: <https://doi.org/10.32782/2311-844X/2025-2-1>

23. National Bank of Ukraine (2026), “”, available at: <https://bank.gov.ua> (Accessed 25 Jan 2026).

24. State Statistics Service of Ukraine (2026), available at: <https://stat.gov.ua/uk> (Accessed 25 Jan 2026).

25. Center for Economic Strategy. (2026), “Ukraine Economy during the War”, available at: <https://ces.org.ua/en/tracker-economy-during-the-war/> (Accessed 25 Jan 2026).

26. International Monetary Fund. (2026), “Ukraine: Country Data and Reports”, available at: <https://www.imf.org/en/Countries/UKR> (Accessed 25 Jan 2026).

27. National Institute for Strategic Studies (2025), “Economic security of Ukraine under high war risks and global instability”, available at: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/ekonomichna-bezpeka-ukrayiny-v-umovakh-vysokykh-voyennykh-ryzykiv> (Accessed 25 Jan 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 02.02.26

Прорецензовано / Revised: 09.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 19.02.26